

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U002294

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Ярослав Володимирович

2. Lytvynenko Yaroslav Volodimirovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 26.00.05

Назва наукової спеціальності: Музеезнавство. Пам'яткознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-04-2019

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво

Місце роботи здобувача: Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник

Код за ЄДРПОУ: 20073260

Місцезнаходження: вул. Лаврська, 9, корп. 8, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.252.01

Повне найменування юридичної особи: Центр пам'яткознавства Національної академії наук України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

Код за ЄДРПОУ: 16295925

Місцезнаходження: вул. Лаврська, 9, корп.19, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центр пам'яткознавства Національної академії наук України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

Код за ЄДРПОУ: 16295925

Місцезнаходження: вул. Лаврська, 9, корп.19, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.61, 67.29.35

Тема дисертації:

1. Інтер'єри Близьких і Дальніх печер Києво-Печерської лаври як об'єкти культурної спадщини України
2. Interiors of the Near and Far Caves of the Kyiv-Pechersk Lavra as objects of cultural heritage of Ukraine

Реферат:

1. Дисертація присвячена актуальній науковій проблемі дослідження інтер'єрів Близьких і Дальніх печер Києво-Печерської лаври як об'єктів культурної спадщини України, а також – забезпеченню охорони та збереження означених об'єктів. На базі наукових доробок та широкого кола джерел у роботі досліджена історія створення стінопису в печерних коридорах лаврських лабіринтів, визначені ідейні та художні властивості, під впливом яких він формувався. Досліджена історія мідних іконостасів в підземних храмах лаврських печер, та визначені напрямки, в яких створювався архітектурно-декоративний вигляд іконостасів та їх іконопис. У роботі визначені типи поховальних споруд, які на різних етапах розвитку лаврських

лабіринтів впливали на зміни в інтер'єрах лаврських печер. Проаналізовано 155 написів-графіті у Варязьких печерах. В процесі аналізу встановлено відсоткову кількість відвідувачів у залежності від періоду створення графіті, графіті співвіднесені з комунікативним завданням людей, які їх залишали, а також доведено, що більша частина головної магістралі Варязьких печер була створена вже у XV ст.

2. The thesis is devoted to the problem of researching the interiors of the KievPechersk Lavra's the Near and Far Caves as objects of the cultural heritage of Ukraine, as well as ensuring protection and preservation of these objects. History of creation of the wall painting in the underground corridors is investigated on the basis of the wide range of historical sources. It is proved that artists adhered to the general program of murals in the Caves, but approached its solution in different ways. General idea of the murals was a glorification of the Pechersky Saints. The history of copper iconostases in the underground churches is investigated. Development direction of the iconostases design and their iconography is determined. Old wooden iconostases were replaced on copper ones during period from 1802 to 1819, except St. Theodosius church's iconostasis of the 1760's. It is noted that iconographic program of the iconostases was corresponded to the dedication of the Cave churches. The previous wooden iconostases had fewer rows of icons and less 20 number of icons. Iconographic program of the 19th c. iconostases became more detailed, especially due to unique topics connected with the Kyiv-Pechersk Lavra. Different types of the burial structures that influenced changes in the underground interiors are identified. The graffiti inscriptions in the Varangian Cave, total number 155, are investigated. Based on the number of graffiti, the attendance of the caves at different periods is analyzed. Types of graffiti correlated with the communicative tasks of their authors are determined. The research results prove that most part of the Varangian Cave was created in the XV century.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ластовський Валерій Васильович

2. Lastovskyi Valeriy Vasylovych

Кваліфікація: 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобровський Тимур Анатолійович

2. Bobrovskui Tymyr Anatolyevich

Кваліфікація: 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Моця Олександр Петрович

2. Motsia Oleksandr Petrovich

Кваліфікація: 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бесов Леонід Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бесов Леонід Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.